

Nepodpisani su dopili na tiskaru. Priopćena su pisma tiskaju po 6 rub. svaki redak. Oglaš od 8 redaka stoji 60 nš., za svaki redak po 5 nš. ili u slučaju opetovanja za pogodbe sa upravom. Novci se šalju poštarskom naputnicom (asengno postalo) na administraciju „Naše Sloge“. Ime, prezime i najbližu poštu valja točno osnažiti.

Komu list nedodje na vrijeme, ako to javi upravniku u otvorenom pismu, na koje se ne plaća poštarina, ako se izvan napiso: „Neklanje!“.

NAŠA SLOGA

„Nši svakog dotržitna na ciolom arku.“

Dopiel se novcažu ako se i notiekažu.

Nobiljogovani listovi se neprimaju. Predplata i poštartnoa stoji 3 for., za seljake 2 for. na godinu. Razmjerno for 2 1/2 i za polgodice. Izvan carvine više poštarije.

Na malo jedina broj 5 novč.

Uredništvo i administracija nalaze se u Via Farneto br. 14.

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rasta malo stvari, a nestoga sve pokvari“, Nar. Pos.

Poziv na predplatu.

Koncom prošloga mjeseca iztekla je predplata onim našim čitateljima, koji se predplaćuju za prve pol godine. Molimo ih, da čim prije predplatu za drugu polovicu godine priposlaju izvole.

Ujedno opominjemo one, koji nam jošte ništa za tekuću godinu neposlase i ono, koji nam za prošle godine više ili manje duguju, da učine jedni i drugi čim prije svoju dužnost, pak da uzmožemo i mi svim našim dužnostim zadovoljiti. Čena listu naznačena je na čelu.

Novce noka nam se šalje poštarskom naputnicom, što je najjeftinije.

Uprava „Naše Sloge“.

Glavna skupščina družbe sv. Cirila i Metoda za Istru.

Govor predsjednika.

Dne 12. t. mj. obdržavana bijaše u Opatiji glavna skupščina družbe sv. Cirila i Metoda, na kojoj isrečo predjednik njezin prev. gosp. dr. Dinko Vitozić, pošto je pozdravio skupščinu u imo istupajućeg odbora i predstavio gostove, vladinog povjerenika u oasbi dra. Alfreda Merusani-a pl. Montesole i zastupniko štampoe, slijedeći govor;

Slavna skupščino!
Čestita gospodo!

Netom naša družba stupi u život i počela raditi, čutilo se potrebu, da se poprava neke odredbe njezinih pravila, navlastito obzirom na to, da družba bude mogla imati svoje podružnice. Druživa, kojim je svrha podupirati i unapređivati školstvo, kao što je to našoj družbi, ne mogu obstojati bez takova sredstva; i podružnice naime moćno podupiraju društvenu upravu u ciolom njezinom djelovanju, budući da s jedne strane njihovi odbori obavješćuju i savjetuju društveno ravnanstvo o školskih potrebah dotičnog okružja, s kruga pako strane podpomagaju priekrbiti družbi novčana sredstva, koja

potrebuje za postignuće postavljenog cilja.

Po predlogu, primljenom u jednoj od prvih odborskih sjednica, društveni odbor izradio je načet ovih pravila, kojih najvažnija preinaka sastoji baš u tom, da se između osnovati podružnice u svakom mjestu, gdje se nadje barem 20 članova.

Ostale preinake od manje su važnosti. Takovo jesu n. pr., da sjedište družbe biti će u Opatiji radi lagljege nastajanja, i doista sve odborske sjednice, to glavno skupščine, koje su se držale od postanka družbe, bilo su u Opatiji, a sjednica u Puli. Druga preinaka sastoji u tom, da osim članova utemeljiteljih, koji uplate barem 100 for., i godišnjih ili redovitih, koji plaćaju jedan forint na godinu, stvorilo se i članovo podupirajuće, koji uplate barem 25 forinti, i izvanredno, koji plaćaju manje od jednoga forinta ili barem 20 novčica na godinu.

Broj odbornika ili članova društvenog ravnateljstva povećao se od 3 na 9, urađunav u ovaj broj predjednika i podpredjednika. Ustrojilo se nadzorno vijeće (sindikati) i obranički sud mjesto dvih revizora računna (§. 7. doadašnjih pravila) mjesto de glavna skupščina rješava društvene priporo (§. 8. pravila) itd.

O tako preinake svih pravila viedalo se u glavnoj skupščini, držanoj dne 4. aprila t. g., gdje se je načet uz neznatno preinako i odobriilo.

Dne 29. istoga mjeseca aprila bijaše izručen g. tajniku naše družbe izvornik novih pravila, priznanih odpisom visokog c. kr. namjestništva u Trstu od 25. aprila 1894. broj 6949. Pošto pak po paragrafu 93. novih pravila prva glavna skupščina ima se sastati najdalje u roku od 2 mjeseca iza kako nadležna politička oblast bude priznala podnastru taj pravila, to je vaš odbor na temelju navedenog paragrafa sazavao glavnu skupščinu na 27. prošlog junija t. j. dva dana prije svršetka ustanovljenoga roka. Nu budući da na onu sjednicu nije došao dostatan broj članova, to je odbor sazvaio za danas drugu sjednicu, u kojoj odlučuje ma koji broj priuštih članova.

Svakako, budući ju, kako se konstatiralo, na današnju sjednicu došlo preko 40 članova, to je očividno, da ova skupščina može valjano odluke stvarati. Iz izvješća g. tajnika našega društva pročitana

u glavnoj skupščini od 4. aprila t. g. mogli ste, častna gospodo, razabrati, šta i koliko je odstupajući odbor za družbu uradio u kratkom vremenu. svojeg obatanke. Nepripada njemu izreći svoj sud o tom djelovanju, ali ipak on može mirno savjesti izjaviti, da je radio u korist družbe koliko su mu sila dopuštale. Sad pak, častna gospodo članovi, od vas zavisi, da za novu društvenu upravu izabarete ljude, koji će biti voljni i kadri sve to višje napredovati na započetoj stazi, ljude, kojim rodoljublje nije prazna rieč, već duboko u srcu usadjeno čuvstvo. U to ime noka nam Bog pomože! (Dugotrajni živio!)

DOPI SI.

Iz Lima, polovicom julija 1894. Putujući po ovih stranah rudi mogla posla, stigoh po željeznici iz Kanfanara do Sošičih, da putjem preko Lima. Zaustavih se malo na postaji, pogledam za trenutak okolo sebe i opazim pred sobom veoma krasan brežuljak „svetoga Martina“. Odmah mi oku i srcu obikne, zato hajde na vrh njega, da vidim na novo zazidanu crkvicu sv. Martina povrh Lima. Kad sam na vrh došao, pruži se divan vidik okolo mene; pogledam dolje preda se, vidim modro more u kanalu i romantične strane Lima; eto ti predjela, koji čovjeka začara. Kad sam se naizao ove prirodne ljepote, podjem k tečaju na bližnje polje, da mi štogod kažu o sv. Martinu. Pripovijadali su mi oni seljaci, da na onom istom mjestu, gdje sada stoji nova crkvica, bijaše stara; ali da nitko od najstarijih ljudi nepamt, kad se je unutra misilo. Da jednoin bijaše Demouijeva crkva, a kasnije da su ju kmeti od njega kupili. Neko odkada se unutra ne misli, da ih često grad potuče, i da imaju nerodne ljetine i druge nevolje da ih muče, zato da se složiše među sobom ona sela, da se crkvice ponovi u bram božji, i to svojim velikim požrtvovanjem i sa malenim milostinjom, što skupiše po bližnjih selih. Sabrali oni seljaci milostinju i u Rovinju, pošto nekoi Rovinjci u onoj okolici imaju velika posestva, od kojih da su dobili jako malo milodara, da nije vrijedno niti spominjati toga. Kako kažu, ne dadeš im radi toga, jer da su tobože Barbanci glasovali za Laginju. Zalostno je, kad se radi na čast Boga i

crkve, da se gleda na političke stranke. Mi znamo i to, da kuda naši prosjaci dođu u grad milostinju moliti, šalju ih u Hrvatsku. Bože mili, dokle je doprla ljudska strast! Ipak svi znamo, da je Isus rekao Samaritanca: ljubi iskrenjega svoga. Nije mi dakle rekao: neljubi ovoga ili onoga, jer ne spadaju tvojoj narodnosti, nego ljubi iskrenjega svoga. A što bismo mi mogli reći nuto, kula dođu k nama ne samo Italijani iz Italije, nego istarski Talijani kano prosjaci ili zaustilje goli i gladni. A kod naših ljudi dobiju konak i hrana? Nebismo im i mi onda mogli reći: idite u Pivan ili u Italiju; ali toga nebi naš puk učinio za nijednu stvar na svietu, pošto znade, da mu ljubav krišćanska nalaze, da ljubi iskrenjega svoga.

Koliko sam mogao razumjeti od onih seljaka, stara crkva sv. Martina morala je biti po štihu sredovječne dobe. Među ostalim osvjedočih se, da oni seljaci izkuzuju veliku počast sv. Martinu, što je liepo, jer puk govori: vjera čovjeka spasii. Nego šta je, što nije veća ona crkva, jer se ju vidi iz daleka po Istri, kao sa Učke, Zbevnice i daleko po moru; ali oni su učinili, što su jiadnici mogli, te sada dalje ne mogu, dok ih ne pomogne Bog i dobri ljudi. Da ju sasvim dogotave, kuko su im meštri izračunali, trebaju još kakvih 250 for., zato držim, da je vrijedno preporuke, da bi se koja dobra duša smilovala, ter i malen prinos doposlala uredništvo „Naše Sloge“, za ovako poloznu svrhu. Prednja kaže o vrhu sv. Martina, da kad je jedan put sv. Martin ovce pasao po vrhu, da je iz vrha bacio gbljaču u Drugu; i ondje da se je odmah mors zaustavilo, gdje mu je i sada kraj.

Vrh sv. Martina — kako ga puk zove — za starijare (arkeologe) velike je važnosti, pošto ina tuj ostanaka dvih različitih doba, naime predhistoričke i rimske. Iz rimske dobe vidi se još stariji zidina, materijali, i za crkvom četverouglastu šternu, koje dno je jako ukusno dielo; učinjeno je sve iz opeke u obliku rijeke kosti. Naslo se je, kako se i još nahadja, grobova i novaca iz rimske dobe. Iz predhistoričke dobe sačuvano se na vrhu svetog Martina liepi „kastelior“. Poznaju se debele zidine, s kojima bijaše opasan na obranu onih ljudi, da ih ne pokolju divlje zvjeri. Po njem je crna zemlja kuno da je od ugljevlja i to iz gnjilobe živinskih

PODLISTAK.

Teški sni jednoga boz značajnika.

Treća noć.

Ja ću poluditi. Ja mišljah, da sam se uzdigao barem do Jupitra, pa da će preda mnom svi prigrizati svoja koljena, kao pred Nabukodonozorom, a kad tamo meni već blato do koljena. Ljetos me proganja neka prokleta vještica, koju mi promrsi sve konce. Hu, gotovo sam i ja u pogibelji, da povjerujem u neku višu pravdu, koja svietom ravna, dok ja još uvijek vjerujem, da sam ja os svemira, oko koje se sve vrti. Vrhovni zakon za me jest, moja korist, i sve što je na putu toj mojoj osobnoj koristi, ja imam maknuti ili šakom ili kopitom. Do sada je to sve tako isto, ali je godina 1894. za me uprav crna. Ma da bi mi jedina jedina uspjela! Koliko jeja, toliko mućka! Teško je to za mene!

Eto n. pr. tko bi bio meni rekao, da ta neću postati kotarskim školskim nadzornikom? Pak i to mućka? A napisao sam toliko dopisa, toliko kleveta, da sam se gotovo svojoj genjalnosti čudio. Sreća da mi imamo svoj špeciifitet t. j. novinu, koja svoje stuppe otvara svakomu nepoznanjaku, koji želi kajnuti tuđe poštenje. Pisao sam, pisao, pak kao da sam bob u stienu bacao, dapače bob odskočio, pa mi desno oko izbio.

A on ostaje! To je za me crnija vjest, nego kad mi javiše smrt majčinu.

Pa još mi se noćas prisnilo, da ja došao k meni na obračun. Kako nisam poludio? Kad nisam poludio noćas ili več neću ili već jesam odavna. Ja već napokon odavna nisam sam sa sobom na čistu.

— Oho! bratkovicu si ga moj, uzalud si se mučio. Majko, trudi! Sramota je takvome junaku džilitnut se, u ne pogoditi cilja! Ali eto pravi se junak ne prepriši prvoga muha. Dakle napried, na posao, kao pravi malteški junak perom u ruci. Ali čuj, reci mi, tako ti mileka materija, spominješ li se onih dogodljaja, kad te mogoh upropasti za sav život, pa ne ljehodati? Oprostih ti! Sječaš li se, kad te zatekoh piskarajući pogrdne dopise, pa stisnuh okom? Sječaš li se sva one krunice većih ili manjih nere? a ja imadoh uvijek obzira napram tebi, koliko ga nebili bio imao ni napram redjenom bratu?

Reci mi, tako ti uspomene materine, zaradi koga od ovih dogodljaja ti ni tako napućajes? Ah, vjeruj, vjeruj, na opak život dođ će konac lud. — To i koješta drugo reče, te još baci na me zadnji pogled sažaljenja i udalji se, kao da je kuga na menai.

Ah grom i pakao! Kako je to teško: zatajiti rođ, prigrizati obraz i poštenje, ugušiti savjest, naprasti tuđe poštenje, da se zasliti svoji taštnu, pa izgubiti u nepovrat i obraz i poštenje, uzbiti savjest, biti klevetnik tuđe časti — a ne dobiti ništa!

Četvrta noć.

Bob odskočio, pa mi desno oko izbio! Što? ili je i za me nastao početak konca? Jer mi sve ono lopovštine nazad par godina uspiješe, ja bijah počeo vjerovati u neku svoju svemogućnost.

Ah ova prokleta 1894! Mišljah, da mi u svome skutu nosi zlatnu Jabuku, a kad tamo nit je Jabuka, nit je zlatna, nego pravi pravcati luk crjenac. A kako ga neoprezno primakoh očima, ujede me kao zmija otrovnica. On ostaje, a onaj dugi postaje takodjer nadzornikom! Kao navlas meni u prokos! Do vraga i moja svemogućnost, a do vraga i svemogućnost mojih štitnika! Ako sam krivac pred onim, još sam veći krivac pred „ovim“. Ta tko, ako ne ja, slao je i pisao one dopise proti njemu i proti njegovom zavodu? Tko je svakojake zaprieke stavljao „njegovim“ zahtjevom? Tko je pod njim onako nedostojno rovario? Tko je i kod nećenika nastojao mištititi njegov ugled? Tko „ko ne ja i opet ja, i uvijek ja? To znamem ja, i znade i on. Ali kotik sam ja krivac pred njim! Ali u obće gdje je taj poštenjak, pred kojim ja nebili bio veliki krivac? Zašto sam ovakav? Vjetar sam sija, a buru žnijem. Boža moj, kako si me ljuto kuznio. Ali ljudi me nisu shvatili. Ja sam pisao onakve klevete proti onomu prvomu, jer sam držao, da će me ljudi shvatiti, pa mi ređe: eto, dakle budi ti. A oni ovako! Ah glupi svijet; kao da ja nebili sto i tisuću i milijun puta volio onoga pr-

voga, nego ovoga drugoga? Tjerao sam jednoga a natjerao dvojicu.

Ubi me abscondam!

Eto, već noćas imadoh u sut prvi pohod. Strašan pohod, a tim strašniji, kad pomislim, da to bijnse tek u snu.

Primako mi se kao lav mrećini: samo me pogledao, pa za par koraka uzmak i nešto u sebi promrmljao. Ah ono mrmljanje, ono je za me prava gruhvinu. Ma da i je ljeto, meni su se od studeni ukocin sva uda.

Ove strašne noćne prikaze izjipaju me kao srde. Oh da imam koga, komu bih mogao to povjeriti, čini mi se, da bi mi odlagano. Ali komu? Moji tobož prijatelji smatraju me polu-bogom, pa bi me prizrieli u isti čas, kad bi za jedan samu moj zločin po istini doznali. Dakako, da oni nisu ni za vlas bolji od mene, ali lopov lopovu mnogo više zamjera, neg najčiči pošteniak. Još se nekako spominjem, da su na Kalvariju uz Krata visila dva lopova, koji se ne složiš, ali se Krst složio sa dobroćudnim i pokajanim lopovom.

Sudjeno mi je, da svoja griznju u sebi nosim, jer mojih muka ne prima ni nabo ni zemlja.

Ah crno noć, nestalo vas! A svi oni, koji još pjevaju o bujnil, tihih i liepih noćih, nek dođu i nek zavire u moju dušu, pak da vilimo, hoće li snjeti tu crnu avet prikazivati kao tip krasote.

Dolor meus in conspectu meo, omni nocte . . . !

ostanaka; svuda se nalaze komadići lonaca, kosti itd., zato držim stalno, kad bi se kopalo, moralo bi se naći orudja i drugih predmeta iz one dobe.

Izpod vrha and morem pokazali su mi špiđu sv. Romualda, u koju polazi procesija iz Kanfanara na Križevce. Ova špiđu ili pečina je duga preko 100 metara, unutra imade stalaktita i stalagmita, nu mnogo toga porazbijali su pastiri. Mnogi ju ljudi pohvaljuju, da se naužiju njezine krasote, te na sve strane vide se imena tudjina. Ova pečina u davna vremena služila je ljudem za obitavalište, dokle nisu znali za kuće. Unutra nailaze na komade starinskih lonaca.

Negdje u trinajstom ili četrinajstom stoljeću dođe Francez sv. Romuald u špiđu kao pustinjač. On podigne kasnije samostan sv. Florijana na bližnjem brdu "Gradini", kakvih 10 minuta od sv. Martina prema jugu. Još i danas se poznaju ruševine samostana i dvie rakve. Samostan bijaše malen, te nemoguše u njemu biti više od dva do tri redovnika. Iz špiđe upitih se dolji na Lim u gostionu, da se malo odmorim i štogod založim, otkuda Vam pišem, veleštovanjima gospodine, ove vijesti, moleći vas ugodno, da ih izvolite objelodaniti u Vašem cijenjenom listu.

Patnik.

Sv. Matej, 16. srpnja 1894. Kao što danas sastavljaju velike i prostrane županije Kastavštine jedinu občinu Kastav, tako su u prvašnje doba sve te županije i sela, dakako onda brojem manja, imala jedinu crkvu i groblje, recimo svu crkvu vlast u Kastvu-gradu. Narod se tekom vremena u pojedinih županijah i selih brojem množio, pa je nastala potreba, da se i izvan Kastva posagrade crkve, u kojih bi tada puku narednjem bilo obaviti dužnosti, koje nu sv. vjera nalaze. Tako su nastale u obćini Kastav sljedeće kapelanije: Svetomatejska, Rukavučka, Zvozevska, koje i sada spadaju pod župu u Kastvu. Iz prva se u tih crkvah odražavale samo svete mise, dočim se krstilo i lutvace pokopalo na skupnom groblju sv. Jurca u Kastvu. Kasnije svaka kapelanija napose sagradila groblje i krsionik.

Do god. 1862. bila je u našoj kapelaniji samo malena crkvica ili bolje rekuć kapelica. Puk je uvidio, da je ista prema broju pučanstva premalena — te se teškim mukom odluču za gradnju ove crkve. Težkom mukom odvažio se, — pa kako smo čuli pripoviedati i teškom mukom i trudom dovršio i nabavio najpotrebitije stvari za crkvu, koja i danas postoji, posvećena na čast sv. Mateju. Prvi namješteni kapelan bio je g. A. Sečtin, za njim Fr. Tomšić, iza ovoga Juraj Premuda. Kadno je ovaj g. 1881. naglom i nenadnom smrću umro, premješteni bi k nam iz Zvozeča blage uspomene pok. Vinko Dubrović, kojega se još te i danas spominje staro i mlado i dužnim poštovanjem o njemu govori i pripovieda. Čim je došao na svoje mjesto, prva i najrjeđija skrb i briga mu je bila, da kuću božju malo po malo poljepša, uredi i nabavi što joj manjka. Staro i trošno crkveno ruho zamieni ili pomnoži novim. Odmah prve godine uvede *Ticlovsku* svečanost. Za trošak iste, dogovorom sa župani i muzevi pojedivih županija, određeno bi, da se u pojedinih županijah, po selih kapelanijah sabire dobrovoljne prilose. Uvade običaj, da se po kapelaniji na početku godine blagoslivlje kuće i tom prigodom sabire dobra ruha za potrebe crkvene. Dobrovoljni prilosi, dobrom rukom nabavi "božji grob" za pobožnost u velikom tjeđnu. Do tada, je li hotio puk toj pobožnosti prisustvovati, morao je u Kastav ili na Rijeku.

Novčanom pripomoći od svakog kućnog broja, dobrom rukom, milodari, nabavi nadalje taj velezastlužni za našu kapelaniju svećenik *veliko zveno i orgulje*. Žuno je milom i liepom riječju, blagim načinom puk predobiti za svaku stvar, koju bijaše potrebna, da se nabavi nu što veću čast i slavu Stvoritelja svijeta, gospodara neba i zemlje. I dalje bi bio na tom putu rudio, nu videć, da su mu stale sile malakšati, odluču zamoliti mirovinu, koju i dobi. — Težkim srcem odide se od svog ljubeznog stada, milog puka, među kojim je proživio 8 godina i 100 dana. Težak to bijaše rnzstanak i gamtliju puzor. Preseli se u Kastav, ali i nadalje ostala med pukom i njim ona stara ljubav, staro prijateljstvo sve do smrti. Najbolje je to puk posvedočio dne 4. kolovoza 1892., prigodom njegovog pogreba, poluhri mnogobrojno, da mu izkaže poslednju počast. Neću pratjerati, ako rećem, da se još te danas mnogomu zakriese suza u oku, kad se pokojnika spomene. Njega je nasliedio velevrjednii kapelan A. Stemberger, komu je osobito na sreću ležao napredak puka.

Nastojao je iz petnih sila, da sledi stopa svoga predšastnika; s, kojih stopa nije puk nit danas strampučio zašao, no stopu po stopu po malo ali stalno napried kroči. Za njegovog kratkog boravka među nami, puk se odluču za gradnju novog groblja, odnosno razširenje starog, koje djelo se također pod njegovom upravom i dovrši. Istomu sinu krasna misao, da se podigne novi žrtvenik i to: milostijom, koja se ima birati u tu svrhu svake nedjelje. Narod se odmah prigrlilo tu namisao i u brzo snabere se toliko novca, da se moglo podignuti liepi i krasni oltar na čast Majci božji Lurdeškoj, pod njegovim nasliednikom i satanjim velevrjednim kapelanom Vjek. Klotfandom, decembra mjeseca god. 1891. Kao njegovi predšastnici, tako ni on nije prestao puk nukuati i nagovarati, polje poslovice: "Zrno po zrno pogaću, kamen do kamena palaću. On nabavi oveće propelo upravo majstorski izradjeno. Da tako liepo, krasno djelo zub vremena ne iztrži, nebijase isto smješteno, kako se iz početku mislilo na groblje, nu u crkvi z druge strane oltara Majke božje, gdje se čeka sretinija i bolja vremena, koja muijemo, da nisu daleko, pa da se i ste strane podigne marumorni oltar, prema oltaru Majke božje. Između glavnih spomena viednijih stvari bilo je medjutim nabavljenje i više drugih stvari, kane n. pr. slika i t. d. Najnovije djelo ovih dana dogotovljeno jest ura na zvoniku. Da je bila ista potrebna ne treba dokazivati, nego ako samo navedemo, da će biti nu ravnanje crkveno, na ravnanje škole, tečnije polazenje od strane djece, na ravnanje ljudem domaćim na polju, ljudem prolazećim i inostranim putnikom itd. Pa napokon jest i na ures, a tim i na čast svim onim, koji su dragovoljno štogod doprineli. Bog plati svim!

Kao što je, kako je nama dobro poznato bilo iz početka kad se počelo nabavljati pojedine stvari, protivnika — tako ih je sada i biti će ih; jer se nije rodilo, tako bi svim agodio. Ta u svakom zitu imu kukolja, kako poslovica kaže; nu rad nekolicine puk nije gubio volje, znajuć, da za jedno veslo brod nezaustaje. Za sve je doprinášao dragovoljno te se može utvrditi: da se malo kapelanija može podići pukom i malo ih je, koji bi u tako malenom razdoblju učinili koliko smo ovdje nabrojili, na čast i slavu božju. To nas upravo sokoli i ne dvojimo nit najmanje, da se neće dragovoljno odazvati pozivu i pružiti pomoćnicu ruku, da se crkva bojadise — kako je to nedavno gospodin kapelan u crkvi naznamio. Crkva će tad u istinu postati jedna između liepiših u Istri — pa će svatko moći uziknuti: "Bijeli dome, ož crkvice mila!"

Dočim se po gradovih najteži, kako bi čim većma poljepšali pojedine prijedle grada, rušuć stare i gradeć nove palače i zgrade prema duhu vremena; gradeć kazališta i sjajne dvorane za što liepše uživanje i nasladu — to se nasuprot na sebi narod jagudi i rado daje težkom mukom, krvavo zasluženii novčić za poljepšanje i okrašenje onoga mjesta, u koje se on utiče u svih svojih tugah, nevoljah i potrebah, koje ga danomice sve to više tište. Crkva mu je draža no sve druge zgrade i palače, jer znadu, da je to stan nebeskoga Očca, koji nadaruje dobve, štiti nevine, kazni opakve; čije stvorenje jest nebo i zemlja i sve što imademo.

Nakana je bila ovim redkom, da u kratko ocartamo, kako pred krepkom voljom uzmiču sve poteškoće; i kako svakom ozbiljnom poslovanju i poduzeću treba uz trajna rada, odlučne volje, mara i poštovne snage, kako za pojedinca čovjeka, tako isto za društvo, puk i narod.

Bože daj dijelom se ciele naše domovine narod uvijek složio kad utreba bojak biti za očuvati sebe, svetinje i narodnost svoju; da, Bog dao, imno narod naš svukud odlučne volje i poštovne sile, pa će sunce slobode siniti i pred naša vrata. Da med nama nesloga ne nastane, gledajmo i nastojmo, da njoj odmah u početku strememo glavni. U tu svrhu do: će biti, ako se za sve što nam je treba uvijek mukli dogovorimo, što i k. ko ćemo ovo ili ono izvesti.

Pogled po svietu.

U Tratu, dne 18. julyja 1894.

Austro-Ugarska. Prošlo nedjelje držali su mladočeski zastupnici u Pragu sastanak, na kojem bijaše jednoglasno zaključeno, da će slizno postupati sa mladočeskim zastupnicu u Moravskoj. Dogovorise se također o tom, kako će postupati kod zasje-

danja delegacijah. Zastupnik Slama, podati će se u Bosnu i Hercegovinu, da se uvjeri na vlastite oči o tamošnjoj upravi i u obće o odnošnjih u onih pokrajinah, o čemu kani govoriti u delegacijah.

Slovenski zastupnici na državnom saboru gg. dr. Gregorić i grof Alfred Coronini putuju po izbornih kotarih, to polažu svuda račun o svojem djelovanju koli u zemaljskom saboru, toli u državnom vieću.

U madjarsko ministarstvo stupio je kao ministar poljodjelstva jedan od najbogatijih posjednika i velikaša, naine grof Pestetić. Novi ministar je u rodbinskom savezu sa najvišim ugarskim i austrijskim plemstvom, puk se odatle zaključuje, da je njegovim imenovanjem za ministra izvršeno položaj madjarske vlade.

U hrvatskom saboru palo je jurve više interpelacija, između kojih spominjemo onu zastupnika Franka, koji je upitao bana, kako može opravdati izvješenje madjarskih zastava na nekotjih javnih zgradah u Zagrebu prigodom dolaska novoimenovanog nadbiskupa. Na to je ban odgovorio, da imadu zajednički uredi pravo izviesiti uz hrvatsku i madjarsku zastavu. Interpelant nije se zadovoljio tim odgovorom, jer je izvješenje madjarskih zastava na uređih u Hrvatskoj protuzakonito.

Srbija. Od putovanja kralja Aleksandra u Carigrad očekivali su Srbi, da će dobiti od turske vlade kojekakvih polakšicah, kao n. pr. bolje zaokruženje granicah napram Turskoj, imenovanje biskupa u Macedoniji itd., ali čini se, da od svega toga neće biti ništa. Viest, da će kraljica Natalija sći u Srbiju za imendan kralja Aleksandra, neće se obistiniti. Kraljica se naine protivi odlučno sadašnjoj vladi i načinu, kojim ona vlada. Razkralj Milan, da će se za koji dan uputiti u kupelji izvan kraljevine.

Bugarska. U nedjelju bijaše u Sofiji veliki narodni tabor, na kojem se je odlučno govorilo u prilog bivšem ministru Karavelovu, koga je nasilnik Stambulov bacio u tamnicu. Preko 2000 osoba sakupilo se je pred tamnicom, zahitjavajuć, da se Karavelova na slobodu pusti. Karavelov neće da upravi molbu na kneza, te radi toga neće vlada, da ga knezu preprouči na pomilovanje.

Francezka. Jučer je počela u francezkom parlamentu rasprava o iznimnih zakonih proti anarhistom. Proti vladinjoj osnovi podnešeno je mnogo protuosnova i izpravaka, te se nemože predviditi, kako će vlada iz parlamentarnog boja izaci.

Italija. Zakoni, prihvaćeni u parlamentu proti anarhistom, odobreni bihaju u gornjoj kući ili u senatu. Anarhisti počeli su bijezati iz Italije, bojeći se strogosti tih zakona.

Franina i Jurina
Jur. Vašo lokve su se ipak jedan put napuatile.
Fr. Su, u, ma no od dažja, nego od krnjakelih suza, koje su točili, kad im jui predkć Jerko pobigā. Mislolova

hiža je bila u perikulu, da je vođa ne uzme.
Jur. Notoj se Frane, će doji bon puljski vitar, pak će vreda sve posući.
Fr. Neka nas pusti u miru oni puljski vitar i neka ne miša našo arije, jer nam je dražja bura, lego jugo.

Doseljenikom.

Oj! stanite klete ruke, stante, U tu zemlju ne dirajte svatu, Ona j' naša!... Manto se je mante, Svojo krajo tražite na svietu! Vaša nam je dobro znana zloba, Htjohi biste skućiti nas varkom, Uštekat nas kō u davno doba, Kakim zlatnim, zamamljivim darcom. Ali nek se gorka puni čaša, Nu ta zemlja neće biti vaša!
Puste hrđjo! zar da a vašeg zlata Milog mi se odredamo doma? Nit nas očajna vaša mami plata, Nit nas triosak vaših plaši groma! Tuj smo sunca ugledali svjetlo Tuj nas pjesmom upevalo majke, Tuj slavedi dijelova podrieto Sreću mile priđalo nam bajko, Veleći nam: To je zemlja naša To nek djeco dika bude vaša!

Hrvatska se zastava tuj vije, Kojoj nebo svojo buju poda, Koja ešajem sunčanjem sijje, A od krvoe rumen dobi roda! Zastava ta vodila nam prodje, Hrabre boros, k pobjedi i slavi, Njom su domu uvrstili modjo, Oko čela lovore im svavi. Nije zemlja, nije oto vaša, Dok jo svieta bit će viekom naša!

Zato stante, klete ruke stante! U tu zemlju no dirajte svatu, Ona j' naša! manto se je manto, Svojo kraje tražite na svietu. Tudi ste nam!... tudjo majke sini!... U dalokoe vratite se krajo, Vratite se k vašoj oštadini Pod okrilje vaše mile majo! Demovina ona jesto vaša, Ova znajte, bit će viekom naša!

Emin.

Različite vijesti.

Za družbu sv. Cirila i Metoda u Istri. Pošlje prilosa, objavljenii u broju "Naše Sloge" od 10. maja, prispjeli su ravno na ruke tajnika družbe dra Laginja u Puli sljedeći prilosi: Dr. M. Trinajetić poslao je 5 for., skupljenih u Buzetu među prijateljii i to kod Vj. Brozovića 1 for., a kod Nadana Zorina 4 for. prigodom prodaje spomenkne knjige Ivu iz Vrha. — Gosp. Gustav Modrušan, Jlokarnik u (Karlovcu, poslao je 25. maja dalnji a conto utemeljiteljne svote for. 10. — Dr. Vinko Duboković iz Spljeta poslao je 70 kruna (for. 35), nabranih u ime četitke kru. Anti Trumbiću, kad je obavio odvjednički ispit; darovalojta je uz dra. Dubokovića još 45, sve sama perjanica nađeg dišnjeg Splita. — Gospodja Simić Sušija iz Trnova na Gorickom poslala je 50 nvd. — U Danioe Domjanović u Puli dne 18. maja ostatak raduna kreće 60 nvd. — Uredništvo "Posaveko Hrvatske" for. 5-30, nabranih u Brodu na Savi na svatbi g. Ivana Statigara, a na bojeđu g. Frankovića. — Isto uredništvo poslalo je for. 12, skupljenih dne 1. junija pri kolacvi i blagoslovu "crvono kuće", svratišta g. Franje Benčevića, izručio velod, kapelan Kirchwajor. — Dr. K. Janežić u Puli odtotetu za nekogo kujšico for. 1-50. — Sabrano 8. junija u kromal Danioe Damjanovića u vasoljoj družbi for. 12-47. — Isti dan dr. Janežić za odhodninu darovao for. 10. — Muška podružnica iz Trata poslala 19. junija iznos od 7-20 pregotakta zabavo u Boljuncu. Živili i Boljundani! — Na proslavi imendan g. Laeka Križa u Puli skupljeno je for. 5-20. — Gosp. Gustav Modrušan, Jlokarnik u Karlovcu poslao je 20. junija dalnjih for. 20 na račun utemeljiteljne svote.

Kamenje, vapno i pjesak za kaštolirsku školsku zgradu već je pripravljeno na mjestu; potrebni lios naradon je također, pak će zidanje Božjom pomoćju započeti već ovoga tjedna. — Da Bog da u dobri čas!
Našom uredniku izručila je g.đna S. Zahija u Mihotićih for. 7 i 18 nvd., i to for. 5 podario neimenovani gospodin a for. 2 i 18 nvd. preostatak od igre.
Od g. Červara primili smo for. 9 nabranih u Sv. Ivanu kod Trata, prigodom vosloca tamošnjega bralnoga društva, obkřavana dne 15. t. mj.

Razbistrino, otklao iz prošlosti i sadašnjosti za budućnost. Protiskano iz „Glasa Herojevoga“. Izdalo uredništvo „Glasa Herojevoga“. Ovo je niz krasnih članaka našeg dostojnog druga iz krane Herojevanina, koja preporučamo i našim čitateljima.

Javna zahvala.

Hrvatsko pripomoćno društvo u Beču primilo je u svoju blagotvornu svrhu, naročito u svrhu utičašta, koje uboga hrvatska djeca visokih škola u Beču uzdržava; od elavnog društva „dvorana“ u Varaždinu mjesto vienca na odar blagopokojnog dra. Franjo Račkoga 20 for.; od gospodina dra. Domenika Linardića, o. kr. štopcega liečnika u Sopranu 10 for.; od gospodina Franje I. Somenića, trgovca u Beču 2 for. Mi se ovim u ime naših štitećenika velikodušnim darovateljem što toplije zahvaljujemo.

Hrvatsko pripomoćno društvo
U Beču 12. srpnja 1894.

Prodajnik: Tajnik:
Dr. K. Kostić, Franjo Paheti
dvorski i sudbeni advokat, o. k. činovnik.

Narodno gospodarstvo.

Toljenje krava. Da se mogu kravo lahko i bez opasnosti otaliti, neka im se tri tjedna prije telitbe dade soka kuhana lanena sjemena u napoj. To je ujedno i najbolje krmivo, od kojega krave mnogo mlička dobivaju. I baš toga radi imalo bi se ovo sredstvo uvijek prije telitbe rabiti. Kuhano laneno sjeme yoma je dobar liek, ako životinja oboli, imenito od upale, ili ako je zapriećeno izlučivanjem izmetinah. Ako kod kravah zaostane kod teljenja posteljica, smije im se danonice samo tri put dati po jedna litra na riedko skuhana lanena sjemena, pa do se posteljica najdulje za 48 urah prouiti. Ako se kravam tri tjedna prije telitbe daje kuhano laneno sjeme, onda će se riedko kada dogoditi, da bi posteljica u tielu zaostala mogla.

Kako se postupa proti peronospori (mildevu) na lozi (tršju)? Tko hoće, da se uspješno bori proti peronospori, hoće se: 1. Da se za rana obakri potrebittom štrcaljkom i potrebitom modrom galieom, to da djelatnost svojih štrcaljka pokuša točom.

2. Za svaku štrcaljku hoće se, da drži u pripravi jedan komad oiev od gume, i po jedan komad svih onih manjih djelova, kao šarafa, pratrna i.d., koji se za riednje mogu lahko izgubiti ili pokvariti.

3. Prvi put škropi se, dok je mladica pedalj duga, i to raztopinom od 1 kilograma modre galiee i 1 kilograma zagašenog vapna na 100 litara vode.

4. Drugi put škropi se 10 ili 15 dana po cvatnji, i to raztopinom od 2 kg. modre galiee i 2 kg. zagašenog vapna u 100 litara vode.

5. Modra galiea laglje se topi u toploj nego li u hladnoj vodi, no ako se modra galiea molno u vodi, pa objesi u vodi, ona se u dva ili 3 sata vromena raztopi i u hladnoj vodi.

6. Zagašeno vapno je bolje, ako je od malo vromena zagašeno. Ono se raztopi u posudi napose, pa se vapneno mlieko, koje se dobije, prociedi, da se odstrani pržina i druga nečist, koja bi mogla zaopiti štrcaljku. Savjetno je dapače procjediti i raztopinu modre galiee, osobito onda, ako nije galiea posve čista.

7. I raztopina modre galiee i ona vapna hoće se, da su međusobom dobro pomiješane, dapače valja svaki put pomiješati raztopinu prije, neg se iz nova nalije štrcaljka.

8. Veći je i sigurniji učinak škropljenja, ako se škropi po suhom lišću i za suha vromena. Manja je djelatnost raztopine, ako se škropi vromno lišće, a po gotovo nikakova, ako odmah po škropljenju udari kiša.

9. Može se škropiti i za najveće žego, ali je bolje škropiti u jutro i u večer, jer se manje poparuje lišće i grozdje.

10. Čim se na sitnije raštrkava tekudina t. j. čim štrcaljka sitnije škropi, tim se raztopina bolje hvata lišće, voliko kapljice kupu se i utodu odmah a lieta na zemlju.

11. Za škropljenja valja paziti, da ostanu dobro poškropljeni gornji dielovi loza, osobito gornji dielovi lišća, naimo lice lišća.

12. Po škropljenju valja štrcaljku temeljito izprati u vodi. „G. P.“

Pomoć kad se krava nadme. Svaki gospodar, koji goji kravo, hoće se, da je uvijek obakrbljen znatnom količoom dijavno žosta (Salinlakgeleit), koju neka čuva na hladnu mjestu u dobro zaopljenoj staklenici.

Kod gospodar, koji pomnjom timari blago, riedko će doći do nadma, jer on tjera na pašu blago prana želudca, niti mu daje oroseno zeleno krmce.

Dogodi li se i u svu pomnju, da se krava nadme, dok se to opazi, valja uzeti 1 do 2 žlice šipavne žoste, koju se prije razvodni sa ¼ litro ili jednom litrom vode.

Ovu svu tekudinu pomnjom i po malo ulije se kravi u grkljan; da se tu radnju laglje izvede, valja joj držati glavu visoko. Ali tako, da vrat ne bude odveć nategnut. Ako krava kašlje, valja joj glavu spustiti doli svaki put, dok prestane kašljati. Ako se pojavi nadam kod ovaca, kod teladi ili koza, onda se uzima samo ¼ žlice šipavne žoste u ¼ litro vode.

No pomogne li ovo sredstvo odmah, onda se može nakon pol sata opetovati, dapače se može dva do tri puta opetovati.

Ako se posjeduju oiev od gume i osoba je vješta, koja zna uvesti kroz grkljan u želudac, onda je najbolje rabiti odmah oiev od gume, jer kroz oiev u čas izišu plinovi iz želudca. Dok je gumona oiev u želudcu, dobro je pritiskati rukami na bokovih, a u istovranju stučeno sapunjače u strážnicu puno pomozu.

U posva naglih slučajevih nadmu, gdje sva ova sredstva ne pomazu, rabiti je troikar, kojim se izravno probije želudac, ali troikar može da rabi samo živalar.

Kako je poznato, troikar se ubode avom korieom, onda se troikar izradi, a koriea ostane zasadjena. A pošto je vrh koriee otvoren, kroz koriee, kao kroz oiev izlaze izravno plinovi iz želudca. U korieu valja često uditi troikar, da se izišti.

Za nadma valja držati životinju uvjek na nego, pa bilo i na silu, jer ako logne, mođe joj se razderati oit ili prasnuti želudac. „G. P.“

Listnica uredništva.

Gosp. M. I. u P. Naručili smo opet „Mallh nzbukvna“; bar mladji svećeniti morali bi ga dobro proučiti. Zdravo!

Listnica uprave.

Gosp. A. K. u L. Prelmisino u radu; hvala, živiti!

Uplatili su nadalje za „Našu Slugu“ gg.: R. M. Škrijavo for. 1; Čit. Kraljevic for. 1.25; R. F. Zamet for. 2; F. J. Omahn for. 11; V. F. Kopar for. 2; Dr. G. G. Trst for. 10; Čitavica Progreda for. 1.50; Kav. Comm. Trst for. 10; V. S. Vilenik for. 2; K. M. Rakotelo for. 10; P. P. Čovonjan for. 5; S. I. Poreč for. 1; D. I. Gržnjana for. 4; S. G. Nerezina for. 2; B. F. Zrno for. 1; P. I. Viličina for. 2; M. dr. F. Trst for. 5; P. O. Trst for. 5; Čit. Trst for. 5; P. K. Trst for. 5; K. A. Trst for. 5; J. R. Borsić for. 15; L. A. Kopar for. 5; B. N. Žimij (oplar) for. 2; I. M. Volasko for. 2; S. M. Pažin for. 2.50; U. I. Sv. Petar for. 2; Obč. Buzet (oglas) for. 19; Čit. odbr. Buzet (oglas) for. 4; B. P. Bistrica for. 2.50; Gosp. zadruha Ružet (oglas) for. 4; B. J. Jelsano for. 2; B. I. Štivan for. 7; F. S. Beršec for. 5; Občina Punat (oglas) for. 4; Lj. M. Glavice for. 1.45; B. A. Kaldir for. 4; T. B. Trst for. 5; T. A. Trst for. 10; Gosp. Zadruga Krk for. 10; T. N. Krk for. 5; L. M. Selco for. 2; B. A. Krnica for. 5; M. F. Mučić for. 2; V. S. Kostrova for. 2; E. J. Druguč for. 2.50; S. V. Rioka for. 2; P. M. Modulin for. 2; O. A. Beč (oglas) for. 4.90; G. F. Baderna for. 5; B. M. Baderna for. 7; V. F. Zadar for. 3; K. A. Trst for. 15. (Slodi.)

Mnogo novaca

pristedi svaka gospodja, koja kod mono naruci odšlo. Jerbo smo kupio voliku zalihu chachemita i vau-nih stvari iz stojećim maso, to mi je moguće isto uz nečuvano nisku cijenu prodati. Za prodaju dajko skolinu (oko 8 met.) za jedno podpuno

odijelo za gospodje samo za for. 280

izjavljujući otvoreno, da je sklanina izvrsna, te ju iznimno nadrž, ako se ustanovi, da neodgovara istini. Dobiva se u najljepših bojah točkano ili sa ružanim urešeno. Razprijlja se sa pouzdanom ili proti gotovom novcu, te se mora naručbani naručiti, jer se u pridaže množinu ili odliada. Naručbo neka se upravljaču na **trgovачku kuću Apfel, Beč, I. Fleischmarkt 6/42.** Uzorko se ne razprijlja.

10.000

krasnih lišća iz kamgurina za gospodu mora se na brzu ruku razprodati radi prošle vod suskono, te se jih usljed toga odaju za nočuvanu još cijenu

od forinti 1-80

komad (za tucet for 19.—) Te izvrsno izradjeno lišće za gospodu jesu od najbolje končanog kamgurina u najnovijih i najljepših svjetlih tiskanin i zrnjorah, koje volikino te čvrste i dugotrajne; cijena je pako tako niska, da na istom nije niti zaljha plaćeno. Razprijlja se uz gotov novac ili sa pouzdanom kroz **Konjatsku pisanicu Apfel, Beč, I. Fleischmarkt 6/42.** Kao mjera naku se kod naručbah naznači duljina korake i objam truhla.

Knjigoveža
tvorničar škatulja iz kartona i galanterije
Vjekoslav Comer
u Trstu
preporuča se blagonaklonosti slavnih obćina, družba i drugih osoba u Trstu i Istri za razne knjigoveške radnje.
Jamči za solidnu, brzu i točnu izvršbu radnje.
Naručbe prima iz nakičoni tiskara Doleno u Trstu.

FILIJALKA
C. K. PRIV. AVSTR. KREDITNOGA ZAVODA
za trgovino in obrt v Trstu.
Nevoji za vplačila.
V vredn. papirjih na 30-dnovni odkak 2 1/2% 30-mesečni 2 1/2% 6- 3% 6- 2 1/2%
Za pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovih avstr. velji, stopijo novo obrestno takso v krapost za dnem 4. februarja, 8. februarja in odnasno 2. marca t. l. po dotičnih ob javah.
Okrožni oddeł
V vredn. papirjih 2% na vsako vnoto. V naposelnih brez obrest.
Nakaznice
za Dunaj, Prago, Pestu, Brno, Lvov, Tropavo, Roko kakor za Zagreb, Arad, Bilets, Galionz, Gradec, Hermaustadt, Inosost, Celovec, Ljubljana, Lince, Olomuo, Reichenberg, Saz in Solnograd, — — — — — i h r z troškovi.

Kupija in prodaja
vrodnotni, diviz, kakor tudi vnovčeno kuponov 24-22 pri odbitku 1% provizije.
Prodajumi.
Sprejemajo se vsakovrsta vplačila pod ugodnimi pogoji.
Na jamčevno listine pogoji po dogovoru. Z odprtjom kredita v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogodbi.
Na vrednosti obresti po pogodbi.
Vložki v pohranu.
Sprejemajo se v pohranu vrednotni papirji, zlati ali srobrni donar, inozemski bankovni list. — po pogodbi.
Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske i italijanskih frankkih, ali pa po dnevnom curau.
Trst, 31. januarja 1894. 2-24

Dobiva se najjeftinije kod podpisane ljekarno, ako se naruci po pošli.

Ubald pl. Trnkóczy,
ljekarnik pokraj viešnice u Ljubljani
Marijacejske kapljice za želudac.
1 boćina 20 nř. 6 for. 1.30. 8 tuceta for. 4.80
Otvarajuće ili želudac čisteće kručlice. Škatuljica 21 nř., 1 met. sa 6 škatulja for. 1.00.
Za prsa: **Plantinski žetčin ili pruit sirup** za odrasle i djecu, razvrtava sluz i olakšuju hoolest osobito kod kašlja. 1 boćina 56 nř., 6 boćica for. 2.50.
Za trganje: **Cvet proti trganju (Gicht-geleit)** olakšuju i odstranjuju trganje u krizih, nogu i rukah. 1 boćina 50 nř., 6 boćica for. 2.50.
Svi avdjo navedeni i još drugi ljekovi dobivaju se u ljekarni

Ubald pl. Trnkóczy
u Ljubljani pokraj viešnice,
to se svaki da po pošli razprijlja.

Radionica umjetnih ognjeva K. ZOBEC & C.
u Trstu
ulica Rossetti broj 121 (Camp. Morpurgo)
preporuča se slavnim obćinam i slav. družbam za raznovrstno naručbe, spadajuće u plet: haćiku struku, kao rakote, bengale i druge umjetno ognje. Cionisi stovanski na zahtjev franco.
Štrcaljke i sumpornjače za trte inženira Zivica.
mlini i stiskalnice za vino, sisaljke ili pumpe za svaku porabu, cievi svake vrsti i pipe, motori (stroji za gonjenje drugih strojeva) na paru i sa petrolejem, te svakovrstne druge strojeve i sve potreboće za iste
dobiva se uvjek u skladišću tvrđke
Schivitz & Comp.
(Živic i drug.)
Via Zonta broj 3 u Trstu.
Spomenute štrcaljke razapljaju se na svaku poštu austro-ugarske moznosti franco. komad po 10 for

Raki!
Jamčeni, skaćući, živi, dnevno svjež ulovljeni, razprijlja se ih u kočurici sa postarskim pouzdećem prosto od carine:
40 kom. raka najvećih for. 4.60
60 " " velikih " 3.70
100 " " za juliu " 2.90
T. SILBER
u Stanislavi broj 40 (Stanislav, Oesterreich.)

„Kupi kod kovača nipošto kod kovačica“, kaže stara poslovica.
Ovi mogu punim pravom na moj zavod upravit, jer jedino tako voliko trgovina, kao što je moja, imao razprodajom avstronih vrstih stvari i drugih vrednotih, jeftino troškovo, koji moraju konačno kupca koristiti.

Tvari za odjela.
Furvelon i Šoking za visoko svadestvo, propisane stvari za odjela za o. kr. činovnika, veterana, vatrogasce, Sokolado, Hivre, sukna za biljard i igrado stolec, pokrivala za kočije, stvari za lovacke kupute, nepromočne stvari za pranje, plaće za putaliko od f. 4-14.

Vriedno oieno, poćono, trajno, čisto vapneno sukono tvar, no jeftino otaraliko, koji su vriedni jedva kroćakho plaće, preporuču.

Joh. Stikarofsky,
Brno (Austrijski) (Mansfaktor)
Najveće skladište blaga vriedno pol mil. for.
Kazprijlja samo pouzdan!
Depozito: njemacki, mađarski, šekli, poljski, talijanski francuski i engleski. 24-18

Odlikovana ljekarna PRENDINI
Trst — Palazzo Modello, telefon 334 — Trst.
Gospoda liečnici sa savieću propisuju ove pastilje kod lahke grlene otokline, promuklosti i opahu glasu. Preporuča se ih osobito pjevućem i govornikom.
33 godišće velikog uspjeha!
Glavno skladište: **Ljekarna Prendini** u svih prvih pokrajinskih ljekarnah.
Voliki izbor ljekarskih osobitostih i zdravstvenih kadila.
Tiskara Dolenc.